

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΕ210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ		
ECTS	4		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις			5
Γραπτές Εργασίες			3
Δραστηριότητες			2
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υποβάθρου και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Βασικές γνώσεις, Παιδαγωγικής, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Κοινωνικής Ψυχολογίας.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Γενική Παιδαγωγική, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (δυνατότητα και Αγγλικών σε φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<ul style="list-style-type: none"> ● Οι ορισμοί για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (εφεξής Ε.Ε.) είναι ιδιαίτερα διευρυμένοι και αφορούν «κάθε δραστηριότητα σχεδιασμένης μάθησης ανεξάρτητα από το επίπεδο της ή από το αν έχει γενικό, τεχνικό ή επαγγελματικό χαρακτήρα», προσδοκώντας στην συμβολή μαθησιακών δραστηριοτήτων σε σχέση με την

πληρέστερη δυνατή προσωπική ανάπτυξη και στη δημιουργική ένταξη στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό γίνεσθαι.

- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένονται να αποκτήσουν θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις για τον κοινωνικά προσφερόμενο εκπαιδευτικό θεσμό οργανωμένης και διαρκούς προσφοράς μαθησιακών ευκαιριών και εμπειριών σε ενήλικες, ανεξαρτήτου μαθησιακού επιπέδου.
- Να γνωρίσουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις των 'κλασικών' της Εκπαίδευσης Ενηλίκων
- Να 'έντρυφήσουν' κατά το δυνατό στα 3 είδη μάθησης τα οποία αντιστοιχούν σε πτυχές της ανθρώπινης κοινωνίας, αντανakλούν τις πολιτικοκοινωνικές της λειτουργίες και (ανάλογα ποια κυριαρχεί) αποκαλύπτουν τις κατευθύνσεις που θα πάρει:
  - 1. Εργαλειακή μάθηση (μάθηση που αφορά στην εργασία)
  - 2. Επικοινωνιακή Μάθηση (διαπροσωπικές σχέσεις)
  - 3. Χειραφετική/ απελευθερωτική μάθηση (πολιτικοκοινωνικού μετασχηματισμού)
- Μια ολοκληρωμένη ΕΕ θα πρέπει να τα προσφέρει και τα 3.
- Να γνωρίσουν τους ιστορικούς σταθμούς και τους 'πυλώνες' της ΕΕ
- Να κατανοήσουν και να μάθουν να χρησιμοποιούν 'παιδαγωγικά' τις ιδιαίτερες ανάγκες των ενήλικων εκπαιδευόμενων και τις ικανότητες/δεξιότητες που απαιτούνται από την εκπαιδευτρια και τον εκπαιδευτή.
- Να γνωρίσουν τους τρόπους που η εκπαίδευση ενηλίκων εμπλούτισε και εμπλουτίζει την εκπαίδευση των παιδιών και το αντίστροφο, όπως και την χρησιμότητα της σε Σχολές Γονέων.
- Να δομήσουν ιδιαίτερα εκπαιδευτικά προγράμματα για ευάλωτες ή κοινωνικά 'αποκλεισμένες ομάδες', όπως γυναικών, προσφύγων και μεταναστών, φυλακισμένων, μακροχρόνια άνεργων και τους τρόπους που οι ηγεμονικές μα και οι εναλλακτικές ρητορικές 'επηρεάζουν' και 'συνομιλούν' με την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Τέλος, να εμπλουτίσουν το παιδαγωγικό τους 'αποθετήριο' ανεξάρτητα από την εκπαιδευτική βαθμίδα με την οποία θα ασχοληθούν

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Εργασία σε ενήλικο, διεπιστημονικό, πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Σεβασμός στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα (σεβασμός για την διαφορά στις επιλογές και στον πολιτισμό του άλλου και τον δικό τους),

Κατανόηση των συνδέσεων που διέπουν την Κοινωνία και την Εκπαίδευση και τον δικό τους κριτικό ρόλο σε αυτές

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, σεξουαλικής ταυτότητας, θρησκευτικής επιβολής ή επιλογής, οικονομικής δυσπραγίας.

Συνειδητοποίηση των ταξικών, έμφυλων, ρατσιστικών και γεωγραφικών παραμέτρων και

αντιλήψεων που βρίσκονται σε λειτουργία.
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Απόκτηση και Χρήση των κατάλληλων γνώσεων και πρακτικών, ώστε να προσεγγίζουν έναν εκπαιδευόμενο ή μία εκπαιδευόμενη που ανήκει σε μια μειονοτική κουλτούρα ή ομάδα.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Για την ΕΕ ισχύει αυτό που ο Georg Auernheimer έγραψε για την διαπολιτισμική εκπαίδευση: «νοείται ως κοινωνική μάθηση, ως μάθηση δηλαδή κατά την οποία το άτομο αποκτά κοινωνικές δεξιότητες, όπως ενσυναίσθηση, ανεκτικότητα αλληλεγγύη και ικανότητα επίλυσης αντιπαραθέσεων» (Κεσίδου, 2004).
- Οι αλλαγές που δύναται να προσφέρει συντελούνται σε κυρίως 3 επίπεδα.
- Στις γνώσεις
- Στις δεξιότητες
- Στις Στάσεις
- Στην διάρκεια του Μαθήματος θα μας απασχολήσουν σε σχέση με τα Προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων:
- Βασικές παράμετροι της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης
- Βασικές έννοιες της Κοινωνικής Ψυχολογίας και της Δυναμικής των ομάδων
- Αξιοποίηση της Ομάδας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων
- Ορισμός και χαρακτηριστικά της ομάδας
- Η δομή και λειτουργία της ομάδας
- Η επικοινωνία στην ομάδα
- 4. Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
- Σχέσεις διδασκόντων- διδασκομένων
- Το εκπαιδευτικό υλικό και οι νέες τεχνολογίες
- Σχεδιασμός εκπαιδευτικού προγράμματος – διδακτικής ενότητας- μικροδιδασκαλίας
- Εκπαιδευτικές τεχνικές και συνδυασμός αυτών με εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας
- Παρουσίαση μικροδιδασκαλίας
- «Ελληνικές ιδιαιτερότητες»
- Αξιολόγηση Προγραμμάτων
- Τρόποι με τους οποίους η ΕΕ μπορεί (και έχει) εμπλουτίσει την εκπαίδευση των παιδιών και το αντίστροφο
- Τρόποι με τους οποίους η ΕΕ μπορεί να δρα θετικά στις προσπάθειες ένταξης ή επανένταξης στην αγορά εργασίας
- Τρόποι ενίσχυσης της αυτοεικόνας, της κριτικής αντίληψης και της ενσυναίσθησης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαπροσωπική διδασκαλία, elearning/και συζήτηση με ανοιχτό λογισμικό/πηγές. Επίδειξη εκπαιδευτικών τεχνικών σε μικρές ομάδες συμμετεχόντων.</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ</p>	<p>ΝΑΙ</p>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Εργαστήρια</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Projects</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>14</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	8	Εργαστήρια	4	Projects	1	Συγγραφή εργασίας	1									Σύνολο Μαθήματος	14
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
	Διαλέξεις	8																			
	Εργαστήρια	4																			
	Projects	1																			
	Συγγραφή εργασίας	1																			
Σύνολο Μαθήματος	14																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική. Η μεθοδολογία της έγκειται κυρίως στην συμμετοχή μέσα στην τάξη Στην αποσαφήνιση βασικών θεωριών σε προσέγγιση Παιδαγωγικών Πρακτικών σε σχέση με την ΕΕ ως ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες στην διάρκεια του εξαμήνου στην παρουσίαση τους στα πλαίσια του εργαστηρίου και σε γραπτές εξετάσεις στο τέλος.																				

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : ενδεικτική

Rogers J. (2001), Adults learning, Open University Press, Buchingham; Philadelphia (3η έκδ).
 Freire, P. (1971). Pedagogy of the oppressed. New York: Seabury Press. Freire, P. (1973).
 Education for critical consciousness. (1st American ed.). New York: Seabury Press. Freire, P.
 (1975). Cultural action for freedom. Boston, Massachusetts: Harvard Educational Review.
 Jarvis P. (2003), Adult and continuing education: theory and practice, – 2η έκδ.
 Ανατυπωμένη, Routledge, London; New York
 Κόκκος Α. (2005) Εκπαίδευση ενηλίκων : ανιχνεύοντας το πεδίο
 Μεταίχμιο, Αθήνα

Journals

<https://journals.sagepub.com/home/aeq>

<https://rela.ep.liu.se/>

<https://journals.sagepub.com/home/adu>

<https://www.aaace.org/page/ScholarlyJournals>

<https://akjournals.com/view/journals/2059/2059-overview.xml>